

Tendències

Seixanta anys després del primer ascens a l'Everest

L'alpinisme més pur intenta tornar a un cim que han pres les expedicions comercials durant els últims anys

EVEREST

Aniversari agredolç

ROSA M. BOSCH
Barcelona

Prop de mil persones, entre alpinistes, cuiners, xerpes d'altura i portadors, poblen aquests dies el camp base nepalès de l'Everest, i més de 200, el del Tibet, greixant la maquinària que intentarà catapultar-los fins al cim, de 8.848 metres. Més d'un 95% dels candidats escometran, o ja han escumats, el seu ascens amb la màxima comoditat que permet una aventura d'aquesta envergadura, amb l'ajuda d'oxigen embotellat, agafats a una corda fixa durant pràcticament tot el trajecte i protegits per guies complaents. En els últims anys, la majoria de cims aconseguits han estat anodins i previsibles, una vegada i una altra, cosa que ha alimentat injustament un discurs que desprecia l'Everest. Injustament perquè, tal com recorda Alberto Iñurrategui, que ha firmat els 14 vuit mils sense oxigen artificial, "l'Everest és un escenari per fer alpinisme d'altíssim nivell, fins i tot repetint rutes, però en estil alpi (en autonomia total)". Qui vulgui pot esquivar les cues de la primavera, només fa falta que hi vagi a l'estiu, a la tardor o a l'hivern, quan molt poques persones s'aventuren en aquesta muntanya, o que fugi de les vies més fressades, la cara sud nepalesa i la nord pel Tibet.

Però aquesta primavera, la del 60è aniversari de la primera ascensió, protagonitzada el 29 de maig del 1953 pel neozelandès Edmund Hillary i el nepalès Tenzing Norgay, tampoc no es veuran coses inèdites. Les dues úniques expedicions que havien previst traçar rutes noves, la de Simone Moro (Itàlia), Ueli Steck (Suïssa) i Jonathan Griffith (Gran Bretanya), i la del tàndem kazakh i rus format per Denis Urubko i Aleksei Bolotov, han abandonat l'Everest com a conseqüència de fets desgraciats. Els primers, després de patir un atac violent, amb amenaces de mort incloses, d'un grup de xerpes d'altura, i els segons a causa de la recent mort de Bolotov, quan va caure mentre investigava un itinerari alternatiu possible a la cascada de gel.

Des d'aquell 29 de maig del

1953, l'Everest ha registrat un total de 6.208 ascensions, un 97% amb oxigen artificial, segons dades del registre Himalayan Database, gestionat per la veterana Elizabeth Hawley, a Kàtmandu, i Richard Salisbury, als Estats Units. Des del 1921, quan es van iniciar les expedicions al sostre del món, i fins al 2012, un total de 240 persones hi han perdut la vida, xifra a la qual cal sumar els sis morts des que ha començat la temporada.

Richard Salisbury subratlla que el percentatge de muntanyencs que assolixen el cim ha anat pujant al llarg dels anys: si la mitjana del període 1953-2012 va ser d'un 31,8%, durant l'últim lustre ha augmentat fins al 64%.

Paral·lelament al primer cim

AGRESSIONS I ACCIDENTS
Les dues expedicions que aquest any volien obrir noves rutes han abandonat

LES XIFRES
Des del 1953 s'han registrat 6.208 ascensions, un 97% amb oxigen artificial

CIMS I RÈCORDS
Moharrak, primera saudita que trepitja el cim, i un japonès de 80 anys vol ser el més vell

de la història, aquest mes també se celebra el 50è aniversari de l'obertura d'una nova ruta, el denominat corredor Hornbein a través de l'aresta oest que, juntament amb la via sud-oest de Bonington del 1975, es consideren les més exigents. L'itinerari dibuixat pels nord-americans Tom Hornbein i Willi Unsoeld el 1963 només ha estat repetit per quatre persones més, i la variant per la cara nord, traçada pels japonesos Ozaki Takashi i Tsunoo Shigehiro el 1980, ha assolit nou cims.

El corredor Hornbein ha estat testimoni d'un dels ascensos més audaços que mai no s'han vist, el protagonitzat, l'any 1986, pel suís Erhart Loretan i el francès Jean

Troillet, per la cara nord, en només 40 hores i en el més pur estil alpi, és a dir, sense l'ajuda de xerpes, ni oxigen, ni cordes fixes, amb tot a sobre. "Fins al moment només hi ha hagut dues ascensions en estil alpi a l'Everest, la de Loretan i Troillet i la de Reinhold Messner, en solitari, el 1980 i durant el monso. Això demostra les possibilitats que ofereix aquesta muntanya", reitera Iñurrategui, a qui el Hornbein se li ha resistit en dues ocasions. Una amb Juan Vallejo i Ferran Latorre, que dissabte va partir del camp base rumb al cim del veí Lotse (8.516 metres) en el projecte de ser el primer català que culmina els 14 vuit mils (ja en porta set).

Latorre, com Iñurrategui, és dels que pensen que l'Everest amb oxigen embotellat no és la muntanya més alta del món, però així només es permet conquerir-la sense aquest recurs artificial; fins al moment suma sis intents. Latorre és un dels inquilins del camp base nepalès de l'Everest ja que des d'aquest enclavament, als peus de la glacera del Khumbu, també es puja al Lotse i al Nuptse (7.861 metres). "Aquest any, també aquí, es nota la presència de les potències emergents, hi ha més xinesos i 'indis'", comentava Latorre divendres per telèfon. Dissabte arribaven notícies que dues expedicions índies ja havien assolit el cim, també la primera dona saudita, Raha Moharrak, una dissenyadora gràfica de 25 anys que havia hagut de superar l'oposició familiar per poder afegir-se a l'equip *Arabs at altitude*, del qual també formen part un qatarià i un palestí.

L'Everest reuneix un grup d'aspirants variat a fer-se amb el títol el primer de... Els companys de Moharrak també s'han proclamat el primer qatarià i el primer palestí que trepitgen els 8.848 metres; el japonès Yuichiro Miura, de 80 anys, pretén ser el més vell, i el britànic Kenton Cool, que ja té deu Everests a l'història, vol ser el pioner a enllaçar tres cims: el Nuptse, el Lotse i l'Everest. I un rècord suposadament aconseguit, el de David Liano, que la setmana passada es va convertir en la primera persona que corona l'Everest dues vegades seguides, una pel sud i una altra pel nord.

NEPAL

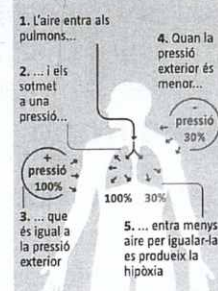

EFFECTES DE L'ALTURA AL COS HUMÀ

Al·lucinacions
Edema cerebral
Edema pulmonar
Batec ràpid del cor, fins i tot quan s'està en repòs
Congelació de les extremitats

HIPÒXIA. Absència d'oxigen

A 9.000 m d'altura hi ha el mateix oxigen que a nivell del mar, però la pressió de l'aire es redueix un 70%

FONT: Everesthistory.com, 'Everest', de Richard Platt, Explorersweb.com, 'National Geographic'

El nord-americà Alan Arnette, un altre dels cronistes de l'Everest, informa en el seu blog que entre divendres i dissabte es van registrar al voltant d'un 150 cims. També afirma que en el que portem de temporada no s'han vist les llarguissimes cues de l'any passat, no perquè hi hagi menys gent sinó perquè gràcies a la climatologia favorable els intents de cim s'estan repartint entre més dies.

Per l'italià Reinhold Messner, que també ha estat aquests dies al camp base per rodar un documental, "l'Everest s'ha convertit en una muntanya banal. És una pena. Els bons escaladors ja no van als vuit mils, preferixen els pics més difícils del món, els de 6.000 i 7.000 metres d'altura". Messner, considerat el millor alpinista de tots els temps, en una

RUTES AL SOSTRE DEL MÓN

Hi ha 18 rutes establertes al cim. Les més utilitzades són la sud i la nord

LA VIA MÉS PERILLOSA
CORREDOR HORNBEIN
El 1963, els escaladors dels EUA Willi Unsoeld i Thomas Hornbein van fer la primera travessa a l'Everest. Des d'aleshores només 6 escaladors han arribat al cim per aquesta via

LA VIA MÉS PERILLOSA
CORREDOR HORNBEIN
El 1963, els escaladors dels EUA Willi Unsoeld i Thomas Hornbein van fer la primera travessa a l'Everest. Des d'aleshores només 6 escaladors han arribat al cim per aquesta via

Cascada de gel del Khumbu
Es tracta d'una enorme mola de seracs que flueix per la glacera del Khumbu. La seva inestabilitat suposa un gran risc per als muntanyencs

RUTA SUD
La més habitual per pujar l'Everest. És la que van seguir Norgay i Hillary el 1953

entrevista de Stefan Nestler a *Adventure Sports*, malparla de la massificació al sostre del món i considera que si el vessant sud nepalès, el més sol·licitat, no estigués tan ben habilitat, amb cordes fixes i escales, gairebé ningú no s'aventuraria a pujar. "La gent no escala l'Everest d'Hillary, ni el meu, és una altra muntanya, encara que geològicament sigui la mateixa", comenta Messner alhora que fa broma dient que li agradaria fer un control antidopatge si algú es prestés a donar una mostra d'orina. "Diu que el dopatge a l'Everest és a un nivell universitari comparat amb la guarderia del Tour de França; jo no aniria tan lluny, però és un fet que ningú no passa cap test a l'Everest".

CONTINUA A LA PÀGINA 28